

Жителі карпатських сіл уже чекають – не дочекаються осінніх біляків.

А карпатський ліс вже майже осінній. Якщо вдень припікає сонечко, то зранку і ввечері треба вдягатись тепліше. Минулої неділі погода взагалі зіпсувалася. Зранку небо затягнулось сірими хмарами, час від часу зривався колючий вітер. "Холодно сьогодні, — зітхає бабця Марія. — Вже на осінь йде. Цілий рік того літа чекаєш, а воно так швидко минає". "Та до осені ще цілий місяць. Ще буде спека!" — намагаюсь підбадьорити стареньку.

«Іллі вже було, — ніби не чує мене бабця Марія зі села Ялинкуватого (а може, і не чує, бо вже немолода, 76 літ має). — У нас кажуть, святого Іллі — це перше осіннє свято».

Справді, є така народна приказка: "На Іллю до обіду літо, а після обіду — осінь". Ось і карпатський ліс почав скидати пожовтіле листя. Для грибників-аматорів — це підступна пора. Бо щоразу листочок приймаєш за шапку гриба...



На жаль, цього літа, як і минулого, у Карпатах літніх грибів майже не було. Де-не-де по одному білому чи підберезнику вилізе, і ті червиві. Ще зовсім молодий, щойно випорснув з землі, на вигляд свіженький, здоровенький, а розріжеш — вже зіпсований... Липень був спекотним, тому і гриби червиві. Місцеві селяни, з одного боку, нарікають, що літо швидко минає, а з іншого, вже чекають на **осінні гриби**. Гриби та ягоди — це їхній чи не єдиний заробіток. Сезон чорниць відходить, хоча заготівельники ще приймають чорні ягоди. Нині платять 24 гривні за кілограм (у розпал сезону, в липні, брали по 18 гривень). Але селяни вже по ягоди майже не ходять.

За липень усі рясні місця "вичесали" під нуль

. Хоча ті ягоди, що вціліли, зараз великі, дозрілі, важкі. Та охочих підбирати залишки небагато. Ентузіазм вичерпався. Вже чекають на кам'янки

, які ось-ось мають дозріти. Їх також заготівельники купують. Щоправда, ще дешевше, ніж афіни.



Кожні вихідні я намагаюсь вирватися у Карпати. Чого усім нашим читачам бажаю. Як приїжджаю у село до знайомих, одразу тягну їх на гриби. Вони лише усміхаються. Зараз місцеві по гриби не ходять. "А чого йти за кількома білими, — каже мені пані Леся. — Ось коли осінні "підуть", тоді і ми підемо". Місцеві знають свій ліс як свої п'ять пальців. Знають, під якою смерекою чи у якому чорничнику може ховатися гриб. Коли шукають, то йдуть цілеспрямовано у певні місця, а не як ми, міські, бродимо по лісу і крутимо головою на 360 градусів. Але і нам, аматорам, часом щастить. Наприклад, у минулі вихідні я знайшла з десяток підберезників та кілька білих. Два молоденькі, які щойно вилізли, лише вершечок шапки було видно. Один уже старий, поважний, з мохнатою "бородою" під шапкою. А інший нагадував пузатого чоловіка, що дуже любить пити пиво. До речі, помітила, що гриби часто нагадують людей. Одні стрункі, інші — "животаті". Буває, гриб уже старий, а всередині чистий, здоровий. А є молоді, на вигляд гарненькі, а всередині — гнилі, трухляві, поїджені черв'яками
... Трапляються і кумедної або чудернацької форми. Наприклад, **сіамські близнюки**, що зрослися ніжками. Чи, навпаки, — одна шапка на двох... Природа також любить пожартувати...

Юлія Підлужна

Фото автора. Сколівський район.

Джерело: [Високий замок online](#)

ВЗ, 11-17 серпня, 2016 року.